

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

17.11.2008

B6-0594

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant baigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį

pateikė Ryszard Czarnecki, Adam Bielan, Ewa Tomaszewska, Mieczysław Edmund Janowski ir Konrad Szymański

UEN frakcijos vardu

dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje

Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 17 d. rezoliuciją dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje ir žaginumų kaip karo nusikaltimų bei į savo ankstesnes rezoliucijas dėl žmogaus teisių pažeidimų Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR),
  - atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl ES atsako į pažeidžiamas situacijas besivystančiose šalyse,
  - atsižvelgdamas į AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos 2007 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje, ypač rytinėje šalies dalyje, ir jos poveikio regionui,
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „ES atsakas į pažeidžiamumą – veiksmai sudėtingomis sąlygomis skatinant darnų vystymąsi, stabilumą ir taiką“ (COM(2007)0643) ir į pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SEC(2007)1417),
  - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2005 m. spalio 24 d. rezoliuciją Nr. 60/1 dėl 2005 m. pasaulio valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatų, ypač į jos 138–140 dalis dėl atsakomybės saugoti gyventojus,
  - atsižvelgdamas į Tarybos 2008 m. lapkričio 10 d. pareiškimą dėl padėties Rytų KDR;
  - atsižvelgdamas į neseniai KDR ir Ruandos vyriausybės žodžiu išsakytą priešišumą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi dėl Kongo armijos, nušalinto generolo Laurento Nkundos vadovaujamų sukilėlių grupuočių, Ruandos demokratiškos išlaisvinimo pajėgų (FDLR) kovotojų susirėmimų ir Ugandos Viešpaties pasipriešinimo armijos (LRA) jau daugelį mėnesių stipriai kenčia KDR rytinių provincijų civiliai gyventojai,
- B. kadangi nuo 1998 m. Kongo Demokratinėje Respublikoje vykstantis konfliktas nusinešė 5 400 000 gyvybių ir kasdien tebėra 1 500 žmonių mirties priežastis;
- C. kadangi nuo 2008 m. rugpjūčio 28 d. atnaujinti Kongo armijos ir persimetėlio generolo Laurento Nkundos pajėgų, Nacionalinio gyventojų gynybos kongreso, CNDP, pat ir kitų ginkluotų grupuočių, kovos veiksmai, dėl kurių nutrauktos paliaubos, galiojusios nuo 2008 m. sausio 23 d. – Gomos taikos susitarimo pasirašymo dienos,
- D. kadangi apytikriais skaičiavimais dėl pastarojo laikotarpio smurto 250 000 civilių

gyventojų buvo priversti palikti savo namus, įskaitant daugelį tų, kurie buvo perkelti šalies viduje dėl ankstesnių kovų,

- E. kadangi nuo to laiko, kai buvo pasirašytas Gomos taikos susitarimas, gauta pranešimų, kad civiliai gyventojai įstrigo mūšio veiksmų zonose, kad būta žudynių, prievartavimų, kad Kongo armijos kareiviai ir kitoms ginkluotoms grupuotėms priklausantys kovotojai buvo neteisėtai sulaikę civilių gyventojų,
- F. kadangi humanitarinių organizacijų darbuotojai nukentėjo nuo atakų, dėl kurių jie turėjo nutraukti veiklą Šiaurės Kivu ir dalyje Pietų Kivu teritorijos, taigi daugeliui šalies viduje perkeltų asmenų nebeteikiama pagalba, kadangi kareiviai ir kitų ginkluotų grupuočių kovotojai apiplėšė sveikatos centrus ir pagrobė humanitarinę pagalbą išvežiojusius sunkvežimius, kurie perduoti naudoti kariniais tikslais, o žmonių minios užmėtė humanitarinių organizacijų darbuotojus akmenimis ir atsiskė juos praleisti pro kelių užtvartas, nes jų vaidmuo buvo supainiotas su vaidmeniu, kurį atlieka JT taikos palaikymo pajėgos – Jungtinių Tautų misija Kongo Demokratinėje Respublikoje,
- G. kadangi labai išaugo vietos maisto produktų kainos, todėl padaugėjo skurstančių ir prastai besimaitinančių, bet Pasaulio maisto programos buvo priversta sumažinti maisto davinius Rytų Kongo gyventojams, nes trūksta maisto produktų; kadangi šalies viduje perkeltieji asmenys ir kitos pažeidžiamos grupės pradėjo verstis labai rizikinga veikla, kad galėtų išmaitinti savo šeimas,
- H. kadangi nepaisant armijos kareivių ir ginkluotoms grupuotėms priklausančių kovotų keliamos prievartos pavojaus dalis žmonių neturi kitos išeities kaip tik grįžti namo ir pradėti dirbti savo laukus; kadangi labiausiai kenčia moterys ir mergaitės, o daugelis jų buvo išprievartautos, kai jos bandė grįžti namo arba ieškojo malkų ar vandens,
- I. kadangi šalies viduje perkeltųjų asmenų šeimų vaikai turi labai mažai galimybių mokytis arba iš viso jų neturi dėl to, kad arba šeima neturi pinigų sumokėti mokesčių už mokslą, arba nėra šalies viduje perkeltųjų asmenų stovyklose arba netoli jų veikiančių mokyklų, ir kadangi kovodami už būvį vaikai turi dirbti,
- J. kadangi didžioji dauguma tų, kurie buvo priversti palikti savo namus gyvena kartu su juos priglaudusiųjų šeimomis, iš kurių daugelis yra tokios pačios vargingos šeimos kaip tų, kuriuos jos išlaiko; kadangi iki šiol šioms priglaudusioms šeimoms, iš kurių daugelis jau daug mėnesių ar metų suteikia pastogę daugybei šalies viduje perkeltųjų asmenų, skirta mažai dėmesio ir pagalbos ir kadangi kartais kaimuose gyventojų padaugėdavo dvigubai, o riboti vietos išteklių taip išnaudoti, kad šalies viduje perkeltieji asmenys dažnai būna priversti vėl keltis į kitas vietas,
- K. kadangi siekiant įtvirtinti taiką ir demokratiją, skatinti regiono stabilumą ir vystymąsi visų Didžiųjų ežerų regiono gyventojų gerovės labai gyvybiškai svarbu rasti politinį KDR rytinių provincijų konflikto sprendimą,
- L. kadangi nuo 2006 m. pabaigos dėl KDR vykstančio konflikto apie 400 000 žmonių turėjo palikti savo namus ir kadangi dabar KDR rytinėse provincijose iš viso yra 800 000 šalies viduje perkeltųjų asmenų,

- M. kadangi ES griežtai pastaruosius Laurento Nkundos raginimus nuverstį išrinktą ir teisėtą Kongo Demokratinės Respublikos valdžią,
1. smerkia tai, kad rytinėje Kongo Demokratinės Respublikos dalyje ir toliau pažeidinėjamos žmogaus teisės, o tai, būtent kad esama daug seksualinės prievartos atvejų ir kad ginkluotos grupuotės verbuoja vaikus ir paverčia juos kareiviais, yra nepriimtina;
  2. ragina visas konflikte dalyvaujančias šalis nedelsiant liautis pažeidinėti žmogaus teises;
  3. pareiškia, kad jį labai sukrėtė žudynės ir nusikaltimai žmonijai, kurie jau daug metų vykdomi KDR rytinėse provincijose, ir prašo visų kompetentingų nacionalinių ir tarptautinių institucijų metodiškai traukti baudžiamojon atsakomybėn ir teisti šių veiksmų kaltininkus, nesvarbu, kas jie bebūtų, ir ragina Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą skubiai imtis visų reikiamų priemonių siekiant iš tiesų užkirsti kelią tolesniems išpuoliams prieš KDR rytinių provincijų civilius gyventojus;
  4. ragina Nacionalinį gyventojų gynybos kongresą (pranc. Congrès National pour la Défense du Peuple) nedelsiant ir besąlygiškai grįžti prie taikos proceso, kurį sausio mėn. Gomoje jis pats įsipareigojo pradėti;
  5. dar kartą pakartoja, kad reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų nutraukta užsienio ginkluotų grupuočių, visų pirma FDLR, veikla rytinėje KDR dalyje ir ragina KDR vyriausybę ir kitas regiono vyriausybes imtis reikiamų veiksmų, kad šis tikslas būtų pasiektas;
  6. ragina tarptautinę bendruomenę sustiprinti Jungtinių Tautų misijos Kongo Demokratinėje Respublikoje pajėgas ir skirti jai pakankamai išteklių ir darbuotojų, kad ji galėtų vykdyti savo įgaliojimus;
  7. dar kartą pakartoja, kad remia Kongo valdžios institucijų dedamas pastangas ieškant šios krizės politinio sprendimo ir ragina visas susijusias šalis laikytis paliaubų susitarimo;
  8. dar kartą pakartoja, kad Gomos susitarimas ir Nairobi komunikatas ir toliau išlieka vienintelis tikrasis perspektyvus taikos kūrimo rytų Konge pagrindas;
  9. ragina Didžiųjų ežerų regiono vyriausybės pradėti dialogą siekiant koordinuoti savo pastangas sumažinti įtampą ir užkirsti kelią prievartai rytinėje KDR dalyje, kol šis konfliktas neišplito visame regione;
  10. ragina Kongo Demokratinės Respublikos ir Ruandos Respublikos valdžios institucijas glaudžiau bendradarbiauti, kad būtų laikomasi įsipareigojimų, kuriuos jos prisiėmė Nairobyje, ir teikti pirmenybę dialogui ir konsultacijoms, jog būtų sukurta ilgalaikė taika rytinėje KDR dalyje ir užtikrintas regiono stabilumas;
  11. ragina Tarybą ir Komisiją nedelsiant pradėti vykdyti didelės apimties medicininės pagalbos programas, skirtas rytinės KDR dalies civiliams gyventojams, siekiant

patenkinti neatidėliotinus poreikius ir numatyti atkūrimo darbus, kurių reikės imtis ateityje;

12. prašo parengti veiksmingų kontrolės priemonių, kurios būtų analogiškos Kimberley procesui, kad būtų galima patvirtinti į ES importuojamų gamtos išteklių, kilmę;
13. ragina Europos Sąjungos Tarybą ir visas ES valstybes nares teikti specialią pagalbą rytinės KDR dalies gyventojams;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Afrikos Sąjungos institucijoms, Vyriausiajam įgaliotiniui BUSP, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijai, Kongo Demokratinės Respublikos Prezidentui, parlamentui ir vyriausybei, Ruandos Respublikos Prezidentui, parlamentui ir vyriausybei ir visoms Didžiųjų ežerų regiono vyriausybėms.